

Medlemmer af Folketinget Keld Albrechtsen (EL) og Søren Søndergaard (EL) har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om dansk nej til Europol.
(Beslutningsforslag nr. B 36).

Medlemmer af Folketinget Lotte Henriksen (S), Hanne Severinsen (V), Pia Christmas-Møller (KF), Anni Svanholt (SF), Tom Behnke (FP), Jørgen Estrup (RV), Bruno Jerup (EL) og Arne Melchior (CD) har meddelt mig, at de ønsker at stille følgende forespørgsel til ministeren for udviklingsbistand og socialministeren:

»Hvad kan regeringen oplyse om forberedelsen, gennemførelsen og opfølgningen af verdenstopmødet om social udvikling den 6.-12. marts 1995, herunder om topmødets opfølgning i dansk udviklings- og socialpolitik?«
(Forespørgsel nr. F 25).

Medlemmer af Folketinget Christian Mejdahl (V), Ivar Hansen (V), Henning Grove (KF) og Hans Engell (KF) har meddelt mig, at de ønsker at stille følgende forespørgsel til landbrugs- og fiskeriministerne:

»Hvilke initiativer agter regeringen at tage over for jordbrugserhvervet som opfølgning på GATT-aftalen?«
(Forespørgsel nr. F 26).

I henhold til forretningsordenens § 19, stk. 4, gav miljø- og energiministerne den 6. december 1994 Folketinget følgende redegørelse:

Energi politisk redegørelse.
(Redegørelse nr. R 3).

Efter at der nu er fremsat ønske om, at redegørelsen forhandles i Tinget, skal jeg med henvisning til bestemmelsen i forretningsordenens § 42 foreslå, at redegørelsen sættes til forhandling, og at dette sker torsdag den 9. februar 1995.

Hvis ingen gør indsigelse, vil jeg betragte dette forslag som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Skriftlig fremsættelse af forslag

Keld Albrechtsen (EL):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om kommunal anvisningsret i pensionskassebyggeri.
(Beslutningsforslag nr. B 35).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.

Keld Albrechtsen (EL):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om dansk nej til Europol.
(Beslutningsforslag nr. B 36).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.

Samtykke til behandling

Formanden:

De under punkterne 4, 6 og 13 opførte sager kan kun med Tingets samtykke behandles i dette møde, men hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg samtykket som givet. (Ophold). Det er givet.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Tredje behandling af lovforslag nr. L 11: Forslag til lov om indfødsrets meddelelse og ændring af lov om dansk indfødsret.

Af justitsministeren (Bjørn Westh).
(Fremsat 12/10 94. Første behandling 25/10 94. Betænkning 8/12 94. Anden behandling 13/12 94. Tillægsbetænkning 13/12 94).

Der var stillet 10 ændringsforslag i tillægsbetænkningen.

Uden for tillægsbetænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Ændringsforslagene sættes først til forhandling.

Forhandling**Jonna Grønver (V):**

Venstre vil stemme for ændringsforslagene nr. 2, 5 og 10, fordi det efter Venstres mening er urimeligt, at personer, der er dømt for de groveste forbrydelser, kan opnå dansk indfødsret, og at personer, der er dømt for knap så alvorlig kriminalitet, allerede efter en kort årrække kan opnå dansk indfødsret. Ligeledes er det Venstres opfattelse, at personer med gæld til det offentlige ikke skal kunne få dansk indfødsret, før den gæld er betalt.

Derfor anbefaler vi ændringsforslagene.

Poul Nødgaard (FP):

Jeg skal gøre det ganske kort.

Fremskridtspartiet er medforslagsstiller til alle de mange ændringsforslag, der er stillet i til-lægsbetænkningen mellem anden og tredje be-handling, og derfor er det klart, at vi stemmer for alle forslagene. De drejer sig simpelt hen om personer, som enten er straffede, har gæld til det offentlige eller på anden vis ikke har kunnet overholde dansk lovgivning.

Vi henstiller, at de pågældende ikke tildeles dansk statsborgerskab, og jeg vil senere, når vi skal behandle selve loven, komme med et læn-gere, uddybende indlæg om vore bevæggrunde til at indtage den stilling, vi gør.

Hermed sluttede forhandlingen om ændrings-forslagene.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1 forkastedes, idet 8 stemte for, 125 imod.

Ændringsforslag nr. 2 forkastedes, idet 41 stemte for, 92 imod.

Ændringsforslag nr. 3 forkastedes, idet 8 stemte for, 125 imod.

Ændringsforslag nr. 4 forkastedes, idet 8 stemte for, 124 imod.

Ændringsforslag nr. 5 forkastedes, idet 40 stemte for, 92 imod.

Ændringsforslag nr. 6 forkastedes, idet 8 stemte for, 125 imod.

Ændringsforslag nr. 7-10 forkastedes uden af-stemning.

Lovforslaget som helhed sattes derefter til for-handling.

Forhandling**Gitte Seeberg (KF):**

Det Konservative Folkeparti støtter justitsmini-sterens lovforslag om at meddele indfødsret til de personer, som er anført i forslaget. Vi støtter derfor ikke de ændringsforslag, som er stillet af Venstre og Fremskridtspartiet.

I den forbindelse vil jeg bemærke, at som det også fremgår af betænkningen, er der optaget en række personer på ministerens lovforslag, som efter vor opfattelse ikke burde meddeles statsborgerskab. Det er Det Konservative Folkepartis opfattelse, at de gældende regler for at meddele indfødsret skal skærpes. Vi mener, at der skal ske en skærpelse, dels over for kriminelle ansø-gere og dels over for personer med gæld til det offentlige, og desuden skal sprokravet skær- pes, så ansøgerne skal kunne såvel læse som skrive dansk for at få statsborgerskab.

Det Konservative Folkeparti og Venstre frem-satte i sidste samling beslutningsforslag nr. B 73, hvor vi opfordrede den daværende regering til at udarbejde et lovforslag om skærpelse af krite-rierne for meddelelse af dansk statsborgerskab. Dette var der ikke flertal for, men Det Konser-vative Folkeparti agter at fremsætte et nyt be-slutningsforslag, hvor vi igen vil forsøge at ska-be flertal for en skærpelse.

Imidlertid mener jeg, at debatten rent faktisk burde starte et helt andet sted end i forbindelse med loven om indfødsret. Det er ikke tilstræk- keligt kun at koncentrere sig om at skærpe be- tingelserne for statsborgerskab. Efter Det Kon-servative Folkepartis opfattelse burde udvis- ningsreglerne og reglerne for opholdstilladelse tillige skærpes. Hvis der var en mere kontant konsekvens over for udlændinge med opholds- tilladelse, der begår kriminalitet i Danmark, vil- le en stor del af de ansøgere, som vi ikke mener burde meddeles indfødsret, slet ikke figurere i lovforslaget, da de allerede ville være udvist fra Danmark. Danmark har ingen gavn af udlæn- dinge, som ikke respekterer de danske regler.

Formanden:

Måtte jeg bede om lidt mere ro i salen.

Gitte Seeberg (KF):

At en udlænding under visse betingelser kan begå kriminalitet med en straf på op til 6 års fængsel uden at blive udvist, er forkasteligt. Samtidig burde man overveje, om en opholdstilladelse rent faktisk skal medføre permanent opholdstilladelse – som tilfældet er på den måde, reglerne praktiseres i dag – eller om opholdstilladelse generelt burde gøres begrænset, så man indimellem havde mulighed for at tage stilling til de enkelte personer.

Jeg mener derfor, at de generelle betingelser for meddelelse af indfødsret skal strammes op, samtidig med at vi skærper reglerne for udvisning og betingelserne for varig opholdstilladelse. Reglerne må ses i sammenhæng. For mig er der ingen tvivl om, at en generel opstramning har stor folkelig opbakning, og det må derfor også være på tide, at man i regeringens rækker overvejer det massive folkelige ønske om en opstramning. Jeg håber, at vi i udvalget kan finde frem til en skærpelse af kontorcirculæret i begrundelsen af det nye år.

Når Det Konservative Folkeparti stemmer imod Venstres og Fremskridtspartiets ændringsforslag, skyldes det, at vi ikke vil have enkelt-sager til debat i Folketinget.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FP):

Det er jo kedeligt, at fru Gitte Seeberg ikke ønsker det, for så tilsidesætter fru Gitte Seeberg nemlig de interne spilleregler for tildeling af indfødsret. Der står klart og tydeligt, at hver enkelt ansøgning skal behandles særskilt af Folketinget.

Jeg synes, fru Gitte Seebergs ord var flotte ord, men flotte ord uden indhold. Fru Gitte Seeberg har her en oplagt mulighed for at stemme efter sin overbevisning, men det gør fru Gitte Seeberg ikke.

Jeg havde fornøjelsen af at føre valgkamp i Københavns Amt sammen med en anden konservativ, nemlig den nuværende formand for Indfødsretsudvalget, hr. John Vinther. Det glædede mig, at han blev formand for udvalget, for jeg tænkte, at med de store kvartersannoncer, hr. John Vinther indrykkede under valgkampen – hvor han netop gav udtryk for, at der ikke skulle gives statsborgerskab til kriminelle udlændinge – fik vi den helt rigtige formand for udvalget.

Men hvad ser vi? Vi ser, at der er tale om falsk varedeklaration, og at det er en sag, som burde

indbringes for forbrugerombudsmanden. Hr. John Vinther er blevet valgt på nogle løfter, som han ikke lever op til. Det er uærligt, og det er for dårligt. Men omvendt kan man som fremskridtsmand da være glad for, at vi nu igen har arenaen for os selv. Det har vist sig, at det andet var at stikke vælgerne blå i øjnene.

(Kort bemærkning).

Arne Melchior (CD):

Jeg må sige til hr. Tom Behnke, at det er utåleligt at høre ham stå her og sige sådan om et andet medlem af Folketinget.

Fru Gitte Seeberg kan naturligvis svare for sig selv; men jeg synes, at jeg kollegialt og principielt gerne vil tilbagevise det, hr. Tom Behnke sagde, nemlig at fru Gitte Seeberg ikke stemmer efter sin overbevisning. Det deklamerede hr. Tom Behnke heroppefra, og det har han overhovedet ingen føje til at sige. Jeg finder det utilstedeligt, sårende og usandfærdigt, og det vil være umuligt for hr. Tom Behnke nogen sinde at føre dokumentation eller bare sandsynlighedsbevis for denne påstand.

En anden årsag til, at jeg har bedt om en kort bemærkning, er hr. Nødgaards udtalelser, da han var heroppe for lidt siden og talte om, at det må være en forudsætning, at man overholder dansk lovgivning – sådan bredt blev det sagt. Ja, det skal vi da alle sammen; men vi befinder os altså i et parlament, hvortil det har været muligt – og det er hverken hr. Nødgaard eller andre i tvivl om – at indvælge en person, som har fået en dom på nogle års ubetinget fængsel. Derefter kunne vedkommende stille op til dette parlament, blive valgt og genindtage sin plads her, og det finder jeg i orden, for det skal vælgerne bestemme.

Men hr. Nødgaard og hans partifæller skal altså lige skrive sig bag øret og også lade det trænge helt op i hjernen, at sådan er tilstandene altså her i Danmark. Der må være en vis grænse for, hvor nedrakkende og afvisende man generelt kan være over for andre mennesker.

(Kort bemærkning).

John Vinther (KF):

I al venlighed tillader jeg mig at gå ud fra, at hr. Tom Behnke ikke lyttede helt efter, hvad fru Gitte Seeberg sagde i ordførertalen, ligesom jeg også tillader mig at gå ud fra, at hr. Tom Behnke ikke helt lyttede efter, hvad jeg sagde under andenbehandlingen i tirsdags. Men jeg skal da gerne gentage det til ære for hr. Tom Behnke.

Det Konservative Folkeparti har altid haft den opfattelse, har den stadig og vil fremdeles have den, at folk, der efter deres ankomst til Danmark er dømt for særdeles grove kriminelle handlinger, ikke skal kunne få dansk statsborgerskab. Men vi har også den holdning, at vi ikke kan tage en principiel debat her i salen på grundlag af enkeltstager. Vi deltager meget gerne i alle de drøftelser, vi overhovedet kan komme i gang med i udvalget, og vi medvirker meget gerne til at skærpe kriterierne. Men vi vil ikke gøre det på grundlag af enkeltstager.

Hvis hr. Tom Behnke havde lyttet efter, ville hr. Tom Behnke også have opdaget, at der ikke var nogen diskrepans mellem det, jeg har sagt i min valgkamp, det, fru Gitte Seeberg sagde i sin ordførertale, og den handle måde, vi har her i salen.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Det er til hr. Tom Behnkes korte, klare og ubehagelige bemærkning om, at der ikke burde gives dansk indfødsret til kriminelle udlændinge.

Der findes åbenbart personer i Danmark, som hylder det princip, der hedder: én gang kriminel altid kriminel! Det er efter min opfattelse et udtryk for gammeltestamentlig fundamentalisme. Det har i mange, mange år været sådan i Danmark, at selv om man havde overtrådt loven, kunne man genindtræde i samfundet, få sine rettigheder tilbage og deltage i samfundslivet, når man havde udstået sin straf.

I Indfødsretsudvalget har vi den tradition, at efter at en ansøger, som har fået en straf, har afsonet sin dom og været gennem en karenstid på adskillige år – afhængig af straffens længde – kan vedkommende igen komme i betragtning. Det er et udtryk for den herskende flertalsopfattelse, der har været i dansk retstradition gennem generationer, og det synes jeg vi skal bibeholde. At fastholde, at hvis man én gang har overtrådt loven, skal man aldrig nogen sinde mere kunne indtræde i det normale samfund, synes jeg er grundlæggende forkert. Det skal blot siges herfra, for at hr. Tom Behnkes bemærkning ikke skal stå uimodsagt.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FP):

Ja, tak for sangen.

Jeg vil sige til fru Elisabeth Arnold, at det, jeg refererede til, var hr. John Vintners valgannon-

cer. Jeg har den samme opfattelse, nemlig at kriminelle udlændinge ikke skal have dansk statsborgerskab; men jeg har dog også den opfattelse, at der skal ske en graduering, alt efter hvor grov en kriminel handling man har begået. Men i de annoncer, hr. John Vinther indrykkede under valgkampen, var der ikke nogen graduering; der var tale om alle former for kriminelle.

Jeg kan forstå på hr. John Vinther, at han ønsker at medvirke til, at der bliver lavet nogle nye kriterier, og det ser vi da frem til. Der har sådan set været god tid indtil nu til, at De Konservative kunne lave et sådant forslag. Vi har endnu ikke set noget, men vi glæder os til, at det kommer.

Og så til hr. Arne Melchior, der skoser mig for min konklusion. Det, jeg lagde vægt på, når jeg sagde, at fru Gitte Seeberg stemte mod sin overbevisning, var den tale, som fru Gitte Seeberg holdt. Når man sammenligner talens indhold med den stemme, som fru Gitte Seeberg netop har afgivet indtil flere gange og vil afgive igen om et øjeblik, er der en uoverensstemmelse.

Dermed konkluderer jeg – da jeg forventer, at fru Gitte Seeberg har talt ud fra sin overbevisning – at når fru Gitte Seeberg stemmer anderledes, end man skulle tro efter hendes tale, stemmer fru Gitte Seeberg heller ikke efter sin overbevisning. Det er den konklusion, jeg må drage.

Formanden:

Hr. Arne Melchior for en kort bemærkning – det er fra talerstolen, hr. Arne Melchior.

(Kort bemærkning).

Arne Melchior (CD):

Jeg vil godt gentage, at hr. Tom Behnke ikke har skygge af chance for at vide noget som helst om, hvorvidt et andet folketingsmedlems samvittighed stemmer overens med stemmeafgivelsen. Han kan forstå noget, han kan misforstå noget, men hverken hr. Tom Behnke eller nogen anden – og jeg er sikker på, at 90 pct. af medlemmerne i dette Ting er enige med mig – har nogen ret til eller mulighed for at udtale sig om et andet menneskes motiver til at stemme, som vedkommende gør.

Så vil jeg godt sige i nærværelse af nogle, der i hvert fald har studeret til præst og måske også udøver præstegerning, at jeg er godt nok ikke sat til at vogte over Det Gamle Testamente. Men når der er tale om gammeltestamentlig fundamentalisme, vil jeg håbe, at min gode kollega fru Elisabeth Arnold, er mere inde i dansk lovgiv-

ning end i den store del af det danske folks fælles bibel, som betegnes Det Gamle Testamente. De begreber, som fru Elisabeth Arnold tillagde Det Gamle Testamente, eksisterer ikke og har ikke været praktiseret.

Jeg skal til alles oplysning fortælle, at der i Det Gamle Testamente godt nok tales om dødsstraf. Men der står i Talmud, som er skrevet for 2.000 år siden, at en højesteret – Den Store Synode – som afsagde mere end én dødsdom gennem 70 år, var en forsamling af mordere. Det var på et tidspunkt, hvor vi slagtede hinanden på disse breddegrader, og det er jo heller ikke så forfærdelig længe siden, vi har haft offentlige henrettelser i dette land.

Jeg tror, fru Elisabeth Arnold skal benytte juleferien til at studere lidt i Det Gamle Testamente og i den historie, hun henviste til, for så vil hun aldrig mere holde sådan et lille indlæg, som hun gjorde her i dag.

(Kort bemærkning).

Peter Brixtofte (V):

På vegne af fru Birthe Rønn Hornbech og undertegnede vil jeg godt begrunde, hvorfor vi begge undlader at stemme til lovforslaget.

Vi har megen lyst til at stemme for de 860 ansøgere, man ikke kan sætte en plet på, og vi beklager meget, at lovforslaget ikke har kunnet deles op i to bestanddele, så vi havde mulighed for at stemme ja til dem, som vi synes, skulle have dansk indfødsret. Vi håber, vi kan få en sådan inddeling næste gang, så der kan skelnes mellem dem, som vi alle sammen kan være enige om, og de forholdsvis få, som nogle af os ikke synes bør have dansk indfødsret.

Jeg vil også godt sige, at det er vores opfattelse, at indvandrere og flygtninge – i den udstrækning de har lyst til det – bør søge dansk indfødsret. Det er også en måde at tilkendegive over for det danske samfund, at man ønsker at blive integreret, at man ønsker at være en del af det danske samfund. Derfor har vi fuld sympati for de, der søger dansk indfødsret.

Om om ikke andet vil jeg da her forud for nytåret udtrykke det nytårsønske, at næste gang vi mødes kan denne skyttegravskrig mere eller mindre afsluttes. Så kan vi i fællesskab finde frem til nogle retningslinjer, så vi alle sammen med god samvittighed kan stemme for at give dansk indfødsret.

Formanden:

Fru Gitte Seeberg for en kort bemærkning, der-

næst hr. Poul Qvist Jørgensen for en kort bemærkning, og så må vi tilbage til ordførerrækken.

(Kort bemærkning).

Gitte Seeberg (KF):

Jeg vil sige til hr. Tom Behnke, at jeg vil undlade at kommentere hr. John Vinthers valgkamp; men jeg synes netop, at jeg også i min ordførertale har præciseret, at vi ønsker at skærpe betingelserne for at opnå dansk indfødsret. Vi vil igen fremsætte et beslutningsforslag og forsøge at få skærpet reglerne.

Og lad mig gentage, hvad jeg sagde før, at når Det Konservative Folkeparti stemmer for regeringens lovforslag, skyldes det, at vi ikke vil have enkeltstager til debat her i Folketinget. At Venstre har skiftet kurs midtvejs, beklager vi.

(Kort bemærkning).

Poul Qvist Jørgensen (S):

Jeg vil godt kvittere for, at vi i Socialdemokratiet har hørt hr. Peter Brixtofte og fru Birthe Rønn Hornbechs nye melding om, at de vil undlade at stemme og altså dermed være i en grad af uoverensstemmelse med resten af partiet Venstre.

Jeg vil også benytte lejligheden til at sige – som det især var fremme ved andenbehandlingen og også har været det i udvalgsarbejdet – at der naturligvis ikke er noget til hinder for, at vi benytter januar måned til at gå procedurer osv. igennem i udvalget; jeg vil endda vende det om og sige tværtimod. Jeg vil dog godt forudskikke den bemærkning, at ligesom jeg også gav udtryk for, første gang jeg hørte ideen om at opdele listen, tror jeg rent umiddelbart ikke på muligheden. Men jeg synes, det vil være helt korrekt og fair, at vi også ser på den mulighed i forbindelse med procedurerne i Indfødsretsudvalget.

Jonna Grønver (V):

Allerførst vil jeg lige sige til hr. Poul Qvist Jørgensen, at han har altså ikke hørt Venstres ordførertale endnu, og derfor kan han ikke vide, at det, som hr. Peter Brixtofte gav udtryk for, rent faktisk er det, som resten af Venstres gruppe også vil gøre. Der er bare gået en lille smule kludder i ordførerrækken, og det er måske grunden til det.

Venstre er imod, at kriminelle indvandrere automatisk får dansk statsborgerskab. Venstre mener, at kriminelle skal tages ud af lovforsla-

get til individuel behandling, og det er skuffende for Venstre, at det store flertal i Folketinget nu sikrer med sine stemmer, at personer, der har begået alvorlige forbrydelser i Danmark, belønnes med dansk statsborgerskab. Der er bl.a. tale om personer, der har begået mord og narkokriminalitet samt vold af særlig farlig karakter.

Justitsministeren har over for Venstre nægtet at dele lovforslaget op i to dele, så Venstre kunne stemme for det forslag, som indeholdt alle de lovlydige ansøgere om statsborgerskab, hvilket vi naturligvis allerhelst ville. Samtidig ville vi have mulighed for at stemme imod dem, der ikke har kunnet holde sig fri af kriminalitet her i landet. Justitsministerens holdning tvinger os desværre til at tage afstand fra hele lovforslaget.

Det er vigtigt at understrege, at Venstres indfødsrets politik skal ses i nøje sammenhæng med vor udlændingepolitik. Såfremt der i Folketinget var flertal for Venstres politik om, at flytninge kun skal have midlertidig opholdstilladelse, og at denne opholdstilladelse kunne inddrages på grund af kriminalitet, ville der – som De Konservatives ordfører ganske rigtigt fremhævede – være nogle af de personer, vi taler om her, som slet ikke var kommet med i lovforslaget, fordi de ganske enkelt ville være udvist af landet. Det er helt afgørende for Venstre, at reglerne i udlændingeloven om udvisning skærpes, så f.eks. personer, der har begået drab eller narkokriminalitet, slet ikke kan opholde sig her i landet, men skal udvises.

Venstre har i Indfødsretsudvalget arbejdet ihærdigt for at begrænse antallet af kriminelle i lovforslaget; men af hensyn til den heldigvis langt overvejende del af ansøgerne, som er hæderlige og lovlydige folk, har Venstre altid stemt for det endelige lovforslag, og det ville vi også gerne have gjort denne gang. Men da flertallet i Folketinget ikke har villet imødekomme Venstre ved at fjerne bare de mest kriminelle fra lovforslaget, ser vi os denne gang ikke i stand til at stemme for det, og det siger jeg med dyb beklagelse.

Men jeg håber og har da også forstået på de øvrige partiers ordførere – også Socialdemokratiets ordfører – at der er en vilje til at drøfte, om der kan findes et flertal for fremover at skærpe kriterierne for erhvervelse af dansk statsborgerskab. Venstre vil efter nytår invitere partierne til fornyet forhandling om dette.

Venstre undlader at stemme til lovforslaget.

(Kort bemærkning).

Poul Qvist Jørgensen (S):

Man fristes til at tro, at den ordførertale, vi lige netop har hørt, er skrevet, før lovforslaget overhovedet blev fremsat, og at de undersøgelser og det arbejde, de ihærdigheder, der har været udfoldet i udvalget, er gledet fuldstændig hen over hovedet på Venstres ordfører og Venstres medlemmer af udvalget.

Der var det usædvanlige denne gang, vil jeg gerne erindre om, at der var samråd mellem anden og tredje behandling, hvilket naturligvis er i overensstemmelse med god skik og orden. Det, der skete i det samråd, som jeg ikke skal referere fra i detaljer – naturligvis ikke – var, at der fandt en ganske nøje gennemgang sted af de numre, som bl.a. Venstre havde pilleret ud.

Uanset det vedbliver Venstre med at bruge et tonefald, der er om muligt værre end Fremskridtspartiets, bliver ved med at tale om mordere og narkohandlere, bliver ved med at påstå, at kravene skal skærpes, og at visse mennesker ikke er ønskede i Danmark. Jeg siger tak for sangen.

(Kort bemærkning).

Bjørn Elmquist (RV):

Nu ved jeg godt, at fru Jonna Grønver ikke er retspolitisk ordfører, men vi hørte debatten forleden dag ved anden behandling, og vi hører den her igen, og der tales uden nogen form for skelnen om kriminelle udlændinge, og det uanset om de har begået kriminaliteten for lang tid siden, eller om det er kortere tid siden, og det kan man jo sige er en meget praktisk måde at klare tingene på.

Men det bringer mig over til et spørgsmål om danskere: Jeg ved godt, at vi som danskere ikke kan fratages vores statsborgerskab, men da meget tyder på, at man slet ikke tror på resocialisering – altså det, at mennesker, efter at have begået kriminalitet, kan blive kriminalitetsfrie og komme tilbage i et normalt forløb – vil jeg spørge: Hvornår ser vi et forslag om at fratage danskere dele af deres borgerlige rettigheder? Det er jo noget, vi har haft tidligere i Danmark, og man kunne da overveje, når man slet ikke tror på, at man kan komme bort fra tidligere begået kriminalitet, at lave en lov og sige til danskere: I må ikke stemme til folketingsvalgene, når I én gang har begået kriminalitet af en vis grovere karakter.

Jeg vil godt høre et bud på, om det er dér, vi når til, for man tror åbenbart ikke på, at det kan

lade sig gøre at komme tilbage i et normalt liv igen.

(Kort bemærkning).

Tove Fergo (V):

Det er hr. Qvist Jørgensen fra Socialdemokratiet, der kalder mig herop.

Jeg ved ikke, om jeg har forstået det helt rigtigt, og nu må man jo ikke referere fra udvalg osv., men jeg havde faktisk forstået det sådan, at hr. Qvist Jørgensen, der fungerede som formand for Indfødsretsudvalget under samrådet forleden dag, gav udtryk for, at vi skulle til at se på dette efterhånden berømte kontorcirculære og se, om vi kunne finde frem til en fælles holdning. Det ser vi meget positivt på fra Venstres side. Vi har dog et demokrati, hvor man også tager lidt hensyn til mindretallene, og det ville være fint, hvis vi kunne få et samarbejde, et positivt samarbejde.

Til hr. Arne Melchior og de mange diskussioner om straf på livstid og aldrig mere resocialisering – og det er også til hr. Bjørn Elmquist – kan jeg da sige, at for mit vedkommende har man ikke evigt fortabt retten til at blive dansk statsborger. Sådan skal det ikke forstås. Men vi vil gerne som udgangspunkt fra Venstres side se på disse mennesker og individuelt vurdere, om det er mennesker, der skal have den udmærkelse at blive danske statsborgere. Og det mener jeg at alle partier herinde kan være enige i. Der er vel ingen, som mener, at man overhovedet ikke behøver at vurdere, om et menneske, der søger statsborgerskab, skal have statsborgerskab eller ej, for så kan man jo – hvis jeg nu skulle være en lille smule grov – trække statsborgerskabet i en automat, og så behøver vi slet ikke at bruge tid på det herinde.

Jeg går ud fra, at både Centrum-Demokraterne, hr. Arne Melchior, hr. Bjørn Elmquist, De Radikale og Socialdemokratiet går ind for, at vi vurderer de mennesker, der søger dansk statsborgerskab, og ser, om de nu også er skikkede til at blive danske statsborgere.

Det er såmænd bare det, Venstre ønsker: en individuel vurdering af de mennesker, der skal være danske statsborgere. Og det kan man da ikke have noget imod. Det kan jeg ikke forestille mig at nogen i denne forsamling kan have noget imod.

Jeg synes ikke, vi skal bruge alle de grove ord og beskyldninger mod hinanden; det er der slet ingen grund til. Lad os dog tale fornuftigt om det. Det vil befolkningen synes om, og det vil

denne forsamling også synes om – en tone, der er denne forsamling værdig.

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V):

Det er hr. Poul Qvist Jørgensen, der kalder mig herop.

Hr. Poul Qvist Jørgensen gør meget ud af tonefaldet, og dertil er jo at sige til hr. Poul Qvist Jørgensen: Nogle synger sopran; jeg tror, hr. Poul Qvist Jørgensen nærmest er baryton, og det lyder jo altid lidt mere afslappet end en sopran.

Jeg vil godt stille hr. Poul Qvist Jørgensen tre konkrete spørgsmål: Mener hr. Poul Qvist Jørgensen, at drabsmænd og folk, der har fået meget lange straffe for narkoforbrydelser og har kastet ulykke og død over andres liv, skal have indfødsret? I Venstre mener vi, at de skal udvises.

Jeg vil gerne videre spørge den socialdemokratiske ordfører: Er den socialdemokratiske ordfører indstillet på, at man, inden det næste lovforslag overhovedet udarbejdes, får flere sager i samråd i Indfødsretsudvalget, så man kan se, hvad det drejer sig om, og undgå den pinagtige diskussion her i Folketingssalen?

Endelig vil jeg spørge hr. Qvist Jørgensen: Hvordan kan hr. Qvist Jørgensen være enig i de kriterier, vi har i dag for tildeling af indfødsret, kriterier, som indebærer, at en drabsmand, der sidder i fængsel, bare han har siddet i fængsel længe nok, efter reglerne kan få indfødsret, mens han stadig sidder i fængsel?

Det er jo det glade vanvid. Hvad vil hr. Qvist Jørgensen svare til det? Er det virkelig socialdemokratisk politik?

Hr. Bjørn Elmquist vil sikkert sige, at det er resocialisering.

(Kort bemærkning).

Bjørn Elmquist (RV):

Det var et meget kort bud, vi fik dér; det var et meget enkelt bud, synes jeg, fra fru Birthe Rønn Hornbech om, hvad resocialisering kunne opfattes som.

Men jeg har en tydelig fornemmelse af, at man har opgivet tanken om resocialisering. Mennesker, der har været inde i et godt forløb og stadig er det, skal stemples én gang for alle.

Til det om den individuelle behandling, som fru Tove Fergo var inde på, vil jeg gerne sige: Jamen så lad os gå hele vejen igennem. Hvad med at lave DNA-test og intelligenskvotientprøver, og jeg ved ikke hvad, sådan at vi kan sikre os, at de stemmer de rigtige steder, og at de vil opføre sig ordentligt i det danske samfund?

Men jeg savner stadig væk et svar på det, jeg spurgte om før: Er det sådan, at man nu også skal til at behandle forslag i Folketinget om at genindføre muligheden for at fratage danske borgere bestemte rettigheder, f.eks. retten til at stemme til folketingsvalgene? Det er jo dér, det virkelig skiller, når det drejer sig om, hvorvidt nogle skal have statsborgerskab, eller om de bare kan få lov til at blive boende i Danmark som fastboende udlændinge.

Og så lidt om stemmeafgivningen. Jeg forstår, at i Venstres gruppe vil alle undlade at stemme, men der er to, der undlader at stemme med en opadgående pil, mens resten af gruppen undlader at stemme sådan mere i den rødlige farve.

(Kort bemærkning).

Poul Qvist Jørgensen (S):

Først og fremmest til fru Tove Fergo: Man skal jo være glad, når budskabet endelig trænger ind. Jeg skal gentage for fjerde gang, og det er så for anden gang i dag, at naturligvis deltager Socialdemokratiet i et udvalgsarbejde i Indfødsretsudvalget vedrørende den praksis, der er indarbejdet i kontorcirkulæret. Naturligvis gør vi det, og det har der ikke på noget tidspunkt været tvivl om. Udvalgets formand har lagt op til, at vi skal have den drøftelse. Det har været vendt flere gange i udvalget.

Men altså nu for fjerde gang: Der er ingen afvisning og har aldrig været nogen afvisning fra Socialdemokratiet til at deltage i en drøftelse i udvalget af praksis og mulige ændringer i kontorcirkulæret.

Det, jeg så efterfølgende klart har sagt, og som måske har forstyrret fru Fergo et øjeblik, er, at det ikke er lige præcis dér, Socialdemokratiet forestiller sig, at der kan ske de store ændringer. Jeg kan f.eks. uden at gå ind i detaljerne omkring fru Rønn Hornbechs spørgsmål sige vedrørende henholdsvis spørgsmål 2 og spørgsmål 3 til mig, at der jo er givet et tilsagn om, at det er nogle af de områder, som vi vil se på.

Men når fru Rønn Hornbech så spørger, om vi vil sikre, at der kan komme flere sager i samråd, forstår jeg simpelt hen ikke spørgsmålet. Ethvert repræsenteret parti i et hvilket som helst udvalg, herunder især når vi taler indfødsret, har selvfølgelig den fulde ret til at få alle de samråd, som man ønsker. Jeg kunne ikke drømme om at forhindre det.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Jeg synes, at der, når vi diskuterer de her sager, er en tendens til at diskutere alt andet end emnet og alt andet end det, der er kendsgerningerne.

Der bliver snakket om kriminelle ansøgere om dansk statsborgerskab, og det bliver nærmest fremstillet, som om enhver, der har været kriminel og ansøger om statsborgerskab, bare uden videre får det.

Men hvad er udgangspunktet? Udgangspunktet er jo – og det synes jeg er vigtigt at også befolkningen er klar over – at hvis man har fået en fængselsdom på 1 år, hvis man f.eks. er dømt efter samme paragraf, som Mogens Glistrup blev dømt efter, er man forhindret i at få dansk statsborgerskab i 10 år – som udgangspunkt. 1 års fængsel, og i 10 år er man forhindret i at få dansk statsborgerskab, det er udgangspunktet; og så kan Folketinget i øvrigt bestemme det. Det vil sige, at man altså i 9 år skal have haft en pletfri adfærd i Danmark; det kan man da kalde resocialisering.

Jeg er i hvert fald sikker på, at hvis vi får justitsministeren herop, kan han fortælle, at det ikke er hverdag – i hvert fald ikke for det store flertal af fanger – at de i 9 år, efter at de er løsladt, ikke begår nye forbrydelser. Men det kræver vi, for at man kan få dansk statsborgerskab. Og derfor er meget af den her diskussion fuldstændig ved siden af.

Med de holdninger, som Venstre lægger frem her, vil jeg sige, at egentlig forstår jeg ikke, at man undlader at stemme; jeg fatter det ikke. Hvorfor stemmer Venstre ikke imod? Det ville være mere naturligt.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg har ofte været uenig med fru Birthe Rønn Hornbech, men jeg har altid haft stor respekt for hendes engagement og for hendes viden, og indtil for et øjeblik siden troede jeg faktisk også, hun var klog.

Men der blev stillet et spørgsmål til hr. Poul Qvist Jørgensen før, hvor fru Birthe Rønn Hornbech spurgte nogenlunde sådan: Mener hr. Poul Qvist Jørgensen, at folk, der er dømt for hård narkokriminalitet, og som har skabt ulykke og fortræd for andre mennesker, skal have dansk indfødsret? Venstre mener, de skal udvises af landet!

De to ting har ikke noget med hinanden at

gøre. Personer, der er dømt i det danske retssystem, og hvor dommen indebærer en udvisning, figurerer overhovedet ikke på listen over ansøgere til dansk indfødsret, for de opholder sig ikke i landet, de er udvist. Det troede jeg dog i det mindste, at en så trænet jurist som fru Birthe Rønn Hornbech kunne finde ud af.

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V):

Kære, kære fru Elisabeth Arnold. Hvis fru Elisabeth Arnold nu havde lyttet til Venstres ordfører, så ville fru Elisabeth Arnold have hørt, at indfødsretspolitikken for Venstre hænger nøje sammen med udlændingepolitikken, og vi ønsker udvisningsreglerne skærpet, netop fordi vi så ville være fri for mange af de pinagtige diskussioner, som vi har i dag.

Så vil jeg gerne sige til hr. Bjørn Elmquist, som jo udmærket i forvejen kender de opadgående og nedadgående pile i Venstres folketingsgruppe – han ved selv hvorfor, og andre i salen ved det også – at der er mange opadgående pile i gruppen.

Hr. Bjørn Elmquist stillede et konkret spørgsmål. Jeg forstår, at hr. Bjørn Elmquist er meget optaget af resocialiseringen; det er vi også. Et af kriterierne i dansk kriminalpolitik, når det drejer sig om resocialisering, er, til hr. Bjørn Elmquists orientering, hvornår man kan få en blank straffeattest. Det regnes fra tidspunktet for endelig løsladelse.

Jeg vil gerne vide, om hr. Bjørn Elmquist vil være med til at fjerne de fuldstændige tåbelige regler i kontorcirkulæret, der går ud på, at det er fra gerningstidspunktet, det regnes, så en drabsmand, der sidder inde med livsvarigt fængsel, altid kan få statsborgerskab. Det er jo fuldstændig tåbeligt. Vil hr. Bjørn Elmquist være med til, at vi ændrer gerningstidspunktet til tidspunktet for løsladelsen efter den endelige dom, så reglerne i kontorcirkulæret stemmer overens med resocialiseringsreglerne i Rigspolitechefens cirkulære om straffeattester? Det vil jeg gerne vide.

Så vil jeg sige til hr. Poul Qvist Jørgensen, at jeg betragter det, som hr. Poul Qvist Jørgensen sagde, som et tilsagn om, at hr. Poul Qvist Jørgensen og et flertal i udvalget nu vil drage omsorg for, at der ikke bliver fremsat et nyt lovforslag om indfødsrets meddelelse, før Venstre og De Konservative har fået de sager i samråd, de ønsker – undskyld, kun Venstre, jeg taler ikke på De Konservatives vegne. Det betragter jeg som et tilsagn, hr. Poul Qvist Jørgensen.

(Kort bemærkning).

Bjørn Elmquist (RV):

Til fru Birthe Rønn Hornbech: Det synes jeg umiddelbart lyder som fornuftige, saglige forslag.

Jeg kan selvfølgelig ikke sige ja til, at alle i salen vil være med til at forhandle om det, men jeg synes, det lyder som gode, saglige forslag. Jeg har ikke indtryk af, at det er det, der har præget arbejdet i udvalget – ej heller debatten. Det er første gang, det punkt er kommet frem i debatten, som tog 2 eller 3 timer i forgårs, og som igen i dag kører i timevis.

Nu kommer der noget på bordet, der er værd at drøfte. Men vil fru Birthe Rønn Hornbech så – opadgående pil eller nedadgående pil, det ved jeg ikke – være med til at opgive den meget negative holdning, som ganske mange i Folketingssalen synes, at Venstres holdning er udtryk for? For der må da gives og tages i en forhandling, ikke sandt?

Poul Nødgaard (FP):

Debatten, der er foregået her i dag, viser med al ønskelig tydelighed, at der virkelig er brug for at få vendt de her problemer.

Jeg vil læse det op, som jeg har skrevet ned, for det er meget vigtigt for Fremskridtspartiet, at vi får de her ting trukket præcist frem, så vi ved, hvor vi står alle sammen; og det er godt, de grønne hæfter eksisterer.

Dansk statsborgerskab erhverves af langt de fleste danskere ved fødslen. Sådant har det været i århundreder. Indimellem har der været behov for, at fremmede, der oprindeligt var kommet hertil som gæster, kunne tildeles dansk statsborgerskab eller indfødsret. Det var naturligt nok for mennesker, der efter mange, mange års ophold og integration i det danske samfund gjorde fyldest som nyttige danske borgere.

Grundlovens § 44 fastslår, at ingen udlænding kan få indfødsret uden ved lov. Dette grundlovssikrede formkrav forhindrer selvsagt, at lovgivningsmagten overfører kompetencen til at træffe beslutninger om erhvervelse af statsborgerskab til administrative myndigheder.

Derimod er det i god pagt med grundlovsreglen, at Folketinget vælger at fastsætte udfyldende regler, herunder dels kvalitative betingelser for erhvervelse af statsborgerskab, dels kvantitative regler.

Udgangspunktet bør naturligvis være, at fremmede landes statsborgere kun sjældent har behov for at ændre statsborgerskab og blive

danskere. Oftest bør statsborgerskab først tildeles, når en tilflytter og dennes familie i meget lang tid – måske i flere generationer – har haft ophold her i landet og føler sig dybt indlevet i det danske samfund, og hvor dansk statsborgerskab opleves som en helt naturlig konsekvens.

Under skiftende regeringer er der sket en stærk lempelse af mulighederne for at opnå dansk statsborgerskab. Nu er det ikke blot mennesker med naturlig tilknytning til Danmark eller Europa, mennesker med ønske om at leve sig ind i det danske samfund og dansk kultur, nu er det også mange tusinde personer med oprindelsessted fra f.eks. Pakistan, Iran, Irak, Libanon, Marokko, Etiopien, Sri Lanka, Malaysia, Tyrkiet og det tidligere Jugoslavien, der ansøger om og opnår dansk statsborgerskab.

På årsbasis tildeles der vel ca. 3.000 danske statsborgerskaber til udlændinge, hvoraf langt de fleste kommer fra de nævnte lande eller andre afrikanske eller asiatiske lande. For den danske befolkning er det overordentlig uheldigt, hvis man fra regeringens og folketingsflertallets side bagatelliserer betydningen af at opnå et dansk statsborgerskab ved at sætte kravene til ansøgerne meget lavt.

Fremskridtspartiet har også i forbindelse med udvalgsbehandlingen af dette lovforslag opdaget, at der ofte tildeles dansk statsborgerskab til personer, der er domfældt for straffelovovertrædelser og meget ofte til personer, der gennem det meste af deres ophold i Danmark har levet af *skatteyderbetalt* offentlig hjælp, eller som skylder det offentlige penge – mange penge endda: trecifrede tusindkronebeløb.

Det er ikke rimeligt over for den danske befolkning, at sådanne personer får dansk statsborgerskab i flæng, som der lægges op til med det lovforslag, som vi nu skal stemme om om et øjeblik.

I den forbindelse må jeg sige, at det er glædeligt, at Venstre nu i en lang række af ændringsforslagene stemmer for, at der ikke skal tildeles dansk statsborgerskab.

Beklageligt er det til gengæld, at Det Konservative Folkeparti indtager den holdning, man har gjort. Det har der været nok fremme om her i dag, og jeg håber, Det Konservative Folkeparti vil bruge julen og nytåret til at tænke disse ting nøjere igennem.

Fremskridtspartiet har i årevis markant advaret mod tendensen til fortsatte massetildelinger af indfødsret. Dansk statsborgerskab må ikke

blive noget, der tildeles på samleband, noget, der uddeles til tusinder af ansøgere. Dansk statsborgerskab er en værdifuld gave, der kun bør tildeles en snæver kreds af mennesker, der hævet over al tvivl bestræber sig for at leve i harmoni med og til gavn for det danske samfund.

Ethvert samfund må værne og beskytte sig selv. Et af midlerne hertil er at vise den største forsigtighed med tildeling af statsborgerskab til fremmede. Det er et almindelig anerkendt princip overalt i verden, men i Danmark er udviklingen ved at løbe helt af sporet.

De seneste år har været kendetegnet af en stærkt accelererende indvandring og en væsentlig stigning i antallet af tildelte statsborgerskaber, uden hensyn til at dette klart strider mod den danske befolknings ønsker, og uden nævneværdige sammenhængende overvejelser om de økonomiske, de sociale og ikke mindst de kulturelle konsekvenser for det danske samfund.

Borgmester Thorkild Simonsen og andre be hjertede borgmestres reaktioner i medierne i de sidste dage er tegn på, at der nu er et stort og voksende befolkningskrav om, at lovgivningen ændres på en række væsentlige punkter inden for det her område.

Det er ikke i det lange løb acceptabelt, at regeringen og de politisk etablerede er i opposition til befolkningen, og det er lige præcis det, der er tilfældet.

Vi håber i Fremskridtspartiet, at vi fremover – til den tid, det næste lovforslag kommer – kan få en anden ordning på alle de her ting. Jeg forstår ikke, at justitsministeren ikke er i stand til fremover at kunne opdele lovforslaget, således at de, vi alle er enige om skal have dansk indfødsret, får det, hvorimod alle de, der har begået overtrædelser i stort set alle de år, de har været her, selvfølgelig ikke kan søge om dansk indfødsret.

Jeg vil sige til den socialdemokratiske ordfører, hr. Poul Qvist Jørgensen, der vist ikke er til stede lige i øjeblikket, at det jo lyder meget godt, når Socialdemokratiet meddeler, at de nu er parat til her efter nytår at diskutere, om vi kan ændre noget i det såkaldte kontorcirculære.

Hr. Poul Qvist Jørgensen sagde ikke med ét ord noget om, han løftede end ikke en flig for, hvor det er, Socialdemokratiet vil ændre i reglerne, men det bliver jo spændende at se. Jeg er næsten lige så sikker som amen i kirken på, at når det kommer til stykket, så vil Socialdemokratiet – det store, danske Socialdemokrati – in-

tet, desuagtet at mange tusind socialdemokratiske vælgere i øjeblikket danner opposition til Socialdemokratiet, se blot til alle de mange borgmestre.

Gå ud i juleferien og tal med de mange, mange mennesker, der er optaget af dansk flygtninge- og udlændingepolitik, så vil de socialdemokratiske folketingsmedlemmer blive klar over, at det er på høje, høje tid, at der bliver ændret på hele det område, vi her taler om.

Jeg håber og appellerer til, at Socialdemokratiet finder en anden holdning i det her spørgsmål, ellers kunne jeg forestille mig, at der meget vel – og det kan blive ubehageligt – kan blive et folketingsvalg om Danmarks flygtninge- og udlændingepolitik.

Elisabeth Arnold (RV):

Lige for en ordens skyld vil jeg gerne sige, at Det Radikale Venstre naturligvis stemmer for lovforslaget ved tredjebehandlingen.

Men jeg vil gerne gå lidt tilbage til diskussionen om Venstres stemmeafgivelse i dag. Der har været diskuteret opadgående og nedadgående pile, men jeg står her med et eksemplar af dagbladet B.T. fra i dag, og der er et indlæg fra Venstres indfødsretsordfører, fru Inge Dahl-Sørensen, hvor fru Inge Dahl-Sørensen gør rede for Venstres synspunkter og utilfredshed med de eksisterende regler for dansk indfødsret. Til slut skriver fru Inge Dahl-Sørensen:

»Det vil Venstre lave om på. Det er bl.a. derfor, vi stemte imod indfødsretsloven ved tredje behandling.«

Vi har nu fået at vide, at Venstre vil undlade at stemme. Man kan altså konkludere, at der må være foregået et voldsomt slagsmål og en voldsom diskussion i Venstres folketingsgruppe, siden fru Inge Dahl-Sørensen skrev dette indlæg.

Det kunne da være interessant, hvis vi her kunne få at vide, om der var medlemmer i Venstre, som egentlig gerne ville stemme imod dette her lovforslag. Det kan vi forstå at fru Inge Dahl-Sørensen gerne ville. Så synes jeg, det skal fremgå af tavlen, ellers må man jo sige, at det er vælgerbedrag. Fru Inge Dahl-Sørensen skriver én ting i et dagblad og gør noget andet her i Folketingssalen – oven i købet samme dag. Det synes jeg er groft.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Det er til indlægget fra hr. Poul Nørgaard fra Fremskridtspartiet.

Hr. Poul Nørgaard forsøger jo at fremstille det, som om denne her debat handler om kriminelle ansøgere til dansk statsborgerskab, og at det, det gælder om, er at sikre, at vi får nye danske statsborgere, som overholder dansk lovgivning.

Men problemet er, at hvis vi ser på de ændringsforslag, som er stillet af Fremskridtspartiet, og som vi heldigvis har forkastet her i salen, kan man jo læse, hvad det også handler om, og det synes jeg jeg vil have lov at gøre. Der står:

»Ændringsforslagene har til formål at udelukke personer, der i de seneste 5 år har modtaget arbejdsløshedsdagpenge i en samlet periode på 6 måneder og derover.«

De ændringsforslag, som er lagt frem fra Fremskridtspartiets side, og det, som Fremskridtspartiet altså ønsker at ændre denne lovgivning til, ville betyde, at arbejdsløse ikke skulle have lov til at få dansk statsborgerskab, hvis de over en periode på 5 år har været arbejdsløse i 6 måneder.

Hvad betyder det? Det betyder f.eks., at bygningshåndværkere, som typisk har en arbejdsløshedsperiode om vinteren, fremover vil blive forhindret i at få dansk statsborgerskab.

Derfor er det klart, at det her ikke bare er en diskussion om kriminelle folk, som man vil udelukke fra at få dansk statsborgerskab, det er også et spørgsmål om, at man vil udelukke ganske almindelige arbejdende mennesker, som bare er ramt af arbejdsløshed, fra at få dansk statsborgerskab. Det er det virkelige problem i det her.

(Kort bemærkning).

Inge Dahl-Sørensen (V):

Jeg vil godt starte med at sige til hr. Bjørn Elmquist, at vi allerede for 5 år siden forsøgte at stramme op omkring de urimeligheder, der kunne være i, at man kunne sidde i fængsel og vente på at blive dansk statsborger. Det var hr. Bjørn Elmquist enig i dengang, men dengang var han også medlem af Venstres gruppe. Ting og sager er jo sket siden da.

Med hensyn til, at jeg skulle have udtalt, at jeg gerne ville have lov til at stemme imod lovforslaget, så er det fuldstændig rigtigt. Men vi er blevet enige om i Venstres gruppe, at en markering i form af at undlade at stemme er lige så udmærket. Så kan der måske komme skred i det, så vi kan få nogle forhandlinger.

Og jeg kan forstå på hr. Qvist Jørgensen, at vi nu meget hurtigt kan gå i gang med nogle for-

handlinger om opstramninger af nogle vejledninger.

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V):

Det er til fru Elisabeth Arnold, der mente, der måtte have været et vældigt skænderi i Venstres folketingsgruppe.

Nu kunne jeg godt unde fru Elisabeth Arnold at være til stede på Venstres gruppemøder. Forskellen på Venstres folketingsgruppe og så mange andre er, at bølgerne går meget højt, og det er meget morsomt at være med.

Det gjorde jeg også en dyd af i gårsdagens debat om udlændinge, hvor jeg gav det gode råd til Socialdemokratiet, at man måske kunne lære noget af Venstre, lære at diskutere og ikke lægge skjul på, at der godt kan være forskellige holdninger til enkelte spørgsmål. Der kan være forskellige nuancer, og enhver ved, at det er der i Venstres folketingsgruppe.

Men vi gør altså en dyd ud af at diskutere tingene. Vi skændes ikke, men vi har det sjovt. Det, der er afgørende for nogle af os i folketingsgruppen, er, med hvilken begrundelse vi stemmer i dag, og den er vi alle sammen enige om.

Vi ønsker ændringer. Vi ønsker skærper. Vi ønsker, at de grove kriminelle, som stadig væk ikke er blevet udvist, fordi udvisningsreglerne er for slappe, ikke får indfødsret, i hvert fald først efter en længere frist, og det er vi enige om.

Der er folk i gruppen, der har overvejet at stemme imod. Det mener jeg også blev sagt i ordførertalen, men jeg må sige, at jeg forstår både hr. Poul Qvist Jørgensen og hr. Bjørn Elmquist sådan, at der i hvert fald er nogle ting, vi vil kunne forhandle om og komme videre med.

Det er begrundelsen for, at vi undlader at stemme i dag. Jeg håber inderligt, at det både er første og sidste gang.

(Kort bemærkning).

Poul Nødgaard (FP):

Jeg vil godt lige sige til Enhedslistens ordfører, sådan bare rent praktisk: Jeg hedder Poul Nødgaard og ikke Nørgaard. Det navn er der så mange der forveksler mig med, men det er tilgivet.

Så vil jeg lige sige en anden ting omkring noget, der også har forbavset Fremskridtspartiet meget her i dag. Det er med hensyn til afstemningen om et øjeblik. Der har vi jo troet, at Venstre stod ved det løfte, de har givet under hele behandlingen af det her indfødsretsforslag,

nemlig at man vil stemme imod forslaget. Nu kan jeg se, at man vil undlade at stemme, skønt der i dag i dagbladet B.T. står, at Venstre selvfølgelig vil stemme imod forslaget.

Men det er jo så Venstres egen vurdering. Jeg kan forestille mig, at gruppeværelset nok har rystet lidt i dag over det her. Men jeg synes, det er lidt sørgeligt, at man ikke står ved det, som man i realiteten har aftalt – også med Fremskridtspartiet.

Jeg vil godt lige sige til Enhedslistens ordfører, at når han slår ned på vort ændringsforslag og både ser på dem, vi trækker ud, dem, der er straffet, dem, der skylder, og dem, der lever af offentlig understøttelse, så vedkender vi os det.

Jeg vil sige åbent og ærligt, at vi ikke synes, at man skal give dansk statsborgerskab til personer, der ikke kan leve ordentligt efter dansk lovgivning og kan sørge for sig selv. Det skjuler vi ikke. Vi siger det åbent og ærligt. Derfor mener vi i realiteten, at de, der kommer her til landet og vil have dansk statsborgerskab, ene og alene skal være dem, der kan klare sig selv i det danske samfund.

Jeg siger endnu en gang – og jeg håber, at justitsministeren kommer ind på det, når han formentlig runder det her af – at vi ikke forstår, at man ikke har 1, 2, 3 eller 4 forskellige lovforslag, således at vi får trukket dem ud, som hele Folketinget er enig om skal have dansk statsborgerskab. Det er der mange af dem der skal have. Det er folk, der har været her i mange år, har en god stilling og sørger for sig selv.

Dem skulle man meget, meget let kunne trække ud i et forslag for sig selv, men det vil regeringen ikke, og det synes jeg er meget sørgeligt. Men vi vedkender os, hvor vi står i denne her sag, og vi mener ganske enkelt ikke, at vi i en tid, hvor vi står med titusindvis af ældre medborgere, som ikke kan blive plejet eller passet, har råd til på samleband at tildele dansk statsborgerskab til personer, som vi skal forsørge for tid og evighed.

(Kort bemærkning).

Bjørn Elmquist (RV):

Først til fru Inge Dahl-Sørensen, som om lidt skal til at stemme. Der står faktisk i dag i artiklen i B.T.: »stemte imod indfødsretsloven ved tredjebehandling«. Men vi skal altså til at stemme om det om lidt.

Jeg kan bekræfte, hvad fru Inge Dahl-Sørensen sagde, at der var debatter, også dengang jeg tilhørte Venstres folketingsgruppe, især i de se-

nere år, debatter, om ikke det var en alt for humanistisk holdning, man havde, når man bare lod udlændinge, der søgte om statsborgerskab, på den måde komme ind, selv om de var kriminelle.

Det var det udtryk, der blev anvendt. Men man endte jo med at stemme for dengang. Der var en bølgende debat, hvor jeg havde det synspunkt, at man skulle acceptere også den slags personer ud fra netop resocialiseringshensyn og humane synspunkter.

Men den debat blev jo mere og mere pinagtig, og jeg skal slet ikke føje noget til fru Birthe Rønn Hornbechs malende beskrivelser af, hvad der foregår og foregik i Venstres gruppelokaler; det skal jeg ikke deltage i. Jeg vil bare sige, at man skal have en lidt særegen form for humor; den skal nærmest være sadomasochistisk, hvis man kan nyde den slags. Det er i hvert fald min erfaring fra andre folketingsgrupper.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg synes ikke, at Folketinget fik nogen god forklaring fra fru Inge Dahl-Sørensen på, hvorfor hun i dag i B.T. har skrevet, at Venstres folketingsgruppe stemte imod ved tredjebehandlingen af dette indfødsretsforslag. Men det må vi så konstatere. Der er altså tale om et holdnings-skifte eller et vælgerbedrag, eller hvad man nu vil kalde det. I hvert fald er det helt stensikkert, at Venstre gør noget andet end det, de skriver, og det, de siger.

Derfor synes jeg, at fru Inge Dahl-Sørensen skylder de læsere, som ikke nødvendigvis følger med i radioen eller tv, her at forklare, hvorfor fru Inge Dahl-Sørensen alligevel valgte at stemme anderledes, end hun sagde – altså at hun undlader at stemme i stedet for at stemme imod. Det synes jeg hun skylder den danske befolkning, så den ved, at det var altså ikke det, hun skrev i dag, der gjaldt, men det, hun skriver i morgen.

(Kort bemærkning).

Peter Duetoft (CD):

Jeg synes, det er meget legitimt, at man i en partigruppe er uenige, og det er meget legitimt, at et parti skifter holdning under en debat, men det er ikke legitimt at lyve fra Folketingets talerstol, og det gør fru Inge Dahl-Sørensen.

Fru Inge Dahl-Sørensen sagde ordret før, at det er rigtigt, at hun til nogle aviser har udtalt, at hun ønskede at stemme imod dette. Det, der står

i B.T., er en artikel, der er skrevet af fru Inge Dahl-Sørensen. Den slutter med, at Venstre stemte imod denne lov. Det er ikke et citat. Det er ikke en journalist, der har bearbejdet en udtalelse af fru Inge Dahl-Sørensen. Det er fru Inge Dahl-Sørensen, der med sine egne hænder på sin computer har skrevet en artikel, hvori der står, at Venstre har stemt imod denne lov. Den melding, der er kommet fra Venstre, er øjensynlig ukorrekt; det vil vise sig, når vi når til afstemningen her om lidt. Så det er en usandhed, der kommer herfra fra fru Inge Dahl-Sørensen, og det er ikke legitimt. Det er legitimt at skifte mening, men ikke at tale usandt.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Jeg skal starte med dybt at beklage, at jeg er kommet til at genere alle, der hedder Nørsgaard.

Så vil jeg sige til hr. Poul Nødgaard, at det var en meget interessant udtalelse, vi fik heroppefra, virkelig interessant. Jeg håber, at der er mindst 300.000 arbejdsløse, som har lyttet meget nøje til den udtalelse. For det, hr. Poul Nødgaard sagde, var jo, at man kun vil optage folk, der ikke har været arbejdsløse i 5 måneder inden for de 6 år. Man vil kun optage folk, som lever et ordentligt liv. Direkte citeret: »som lever et ordentligt liv«.

Fik I den, I arbejdsløse, jer, der har været arbejdsløse i mere end 6 måneder de sidste 5 år? I lever altså ikke noget ordentligt liv, har vi lige fået at vide fra Fremskridtspartiet. Det ligger fuldstændig i tråd med Fremskridtspartiets argumenter for deres forslag. Argumenterne for forslaget er, at der kun skal være plads til folk, som kan sørge for sig selv. Folk, der har fået arbejdsløshedsunderstøttelse i 6 måneder de sidste 5 år, kan altså ikke sørge for sig selv. Det er argumentationen. Den er ikke rettet mod udlændinge; det skal man ikke tro. Den er i lige så høj grad rettet mod danskere; den er rettet mod de arbejdsløse, og det er ikke underligt.

(Kort bemærkning).

Jørgen Estrup (RV):

Fru Birthe Rønn Hornbech gav meget malerisk udtryk for, hvordan det var at deltage i diskussionerne i Venstres gruppe. Det synes jeg er helt o.k. Vi kender alle sammen, hvordan bølgerne kan gå højt. Det er faktisk bl.a. derfor, vi sidder i Folketinget. Jeg synes måske, at man kan drøfte, hvordan sådan nogle diskussioner skal foregå, men vi kender dem alle sammen, vi sætter pris

på dem; jeg kan forestille mig, hvordan Bo Bojesen i sin tid er kommet til sine tegninger af Venstrevikingerne, og det synes jeg er o.k. Men det, der ikke er i orden – og det synes jeg må påpeges i denne debat – er: Man kan ikke tillade sig, hvis man vil have troværdigheden i behold, at have sin ordfører til at skrive indlæg, som ikke svarer til det, partiet faktisk gør. Hvis man vil have et motto, der hedder: Venstre ved man hvor man har, så må man også kunne stole på Venstres ordfører.

(Kort bemærkning).

Poul Nødgaard (FP):

Jeg bliver nødt til lige at skærpe tonen lidt over for Enhedslistens ordfører, for det er jo en grov fordrejning af, hvad jeg sagde. Nu begynder Enhedslistens ordfører at påstå, at alt det, jeg står og siger, også gælder danske statsborgere. Det har jeg ikke sagt et eneste ord om. Det må vi så slå efter på edb-apparaterne bagefter. Det, jeg har sagt, er – og det står jeg ved – at folk, der kommer her til Danmark og ikke er i stand til at forsørge sig selv, kan vi i Fremskridtspartiet ikke se nogen grund til skal tildeles dansk statsborgerskab, som medfører, at vi måske i tid og evighed skal bekoste deres forsørgelse, så længe vi har det sådan, at vi har tusinder af ældre danske medborgere, som ikke kan få den pleje og pasning, de skal have.

Må jeg i den forbindelse gøre opmærksom på her på årets sidste mødedag, for det kunne jo måske godt give lidt kuldegysning til visse af Folketingets medlemmer: Rundt omkring i stort set alle danske kommuner er situationen på ældreområdet den, at når en ældre medborger bliver alvorligt syg, kommer på sygehuset, kommer fra sygehuset til noget genoptræning og det så er overstået, så har kommunen ikke nogen steder, den pågældende kan komme hen, fordi den pågældende er så svag, at vedkommende ikke kan komme tilbage til eget hjem. Det synes jeg repræsenterer et problem, og det har også noget at gøre med, at kommunerne ikke løser det problem med manglende plejehjemspladser, fordi økonomien strammer til.

Så spørger jeg Enhedslistens ordfører, der angriber Fremskridtspartiet: Kan det være rigtigt i en tid, hvor vi står i den situation på hele ældreområdet, at vi har råd til alt det, vi laver her i Folketinget med rask væk at give dansk statsborgerskab til revl og krat? Nej.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Jeg fik ikke helt fat på, hvordan det kan være, at en person, som er i Danmark og har arbejde, kan koste den danske stat penge, blot fordi vedkommende bliver dansk statsborger.

Men hr. Poul Nødgaard kan jo blive ophidset alt det; han vil. Det ændrer jo ikke, hvad hr. Poul Nødgaard sagde heroppefra. Han sagde, at forudsætningerne for, at Fremskridtspartiet kunne støtte, at man får dansk statsborgerskab, er, at man lever et ordentligt liv.

Som et af eksemplerne på, at man ikke levede et ordentligt liv, nævner hr. Poul Nødgaard, at hvis man har været arbejdsløs i 6 måneder inden for de sidste 5 år, så kan man ikke få dansk statsborgerskab. Det kan overhovedet ikke diskuteres; det var, hvad der blev sagt heroppefra, og det er altså Fremskridtspartiets politik. Man har den opfattelse, at folk, der har været arbejdsløse i 6 måneder inden for de sidste 5 år, ikke lever et ordentligt liv.

I al stilfærdighed vil jeg bare sige, at samtlige arbejdsløse i dette land skal notere sig dét. Og videre: Man kan konstatere, at nøjagtig den samme holdning gælder bistandsklienter, og derfor synes jeg også, at samtlige bistandsklienter i dette land skal notere sig Fremskridtspartiets holdning på det her punkt.

(Kort bemærkning).

Poul Nødgaard (FP):

Jeg kan ikke erindre, at jeg skulle have brugt ordene: lever et ordentligt liv. Hvis jeg har det, så vedkender jeg mig det, men med ordet et ordentligt liv mente jeg – og det vil jeg gerne gentage – at man er i stand til at forsørge sig selv.

Jeg savner stadig væk et svar fra Enhedslistens ordfører på de spørgsmål, jeg rejste omkring hele ældreområdet. Det vil man ikke svare på. Jeg har ikke noget fjendsk syn på vores arbejdsløse og bistandsklienter. Jeg synes hellere, at Folketinget og den regering, der sidder dérovre, skulle sørge for, at folk kom i arbejde. Det kunne man, hvis man nedsatte skatterne, men det vil man tilsyneladende ikke; man vil have en brandskatning, der betyder, at Danmark fortsat skal leve med en rekordhøj arbejdsløshed. Man siger, den falder, men den falder kun mikroskopisk, for når man regner alt muligt med orlov osv. ind, så er der overhovedet ikke noget fald i arbejdsløsheden. Jeg giver ikke 5 flade øre for de faldende arbejdsløshedstal, vi får præsenteret; det er nogle, der er konstrueret på en eller anden mystisk måde.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Man kan selvfølgelig altid begynde at svare på noget andet, f.eks. ældrepolitik, og det er da helt i orden. Der har Enhedslisten også en holdning, som burde være kendt for hr. Poul Nødgaard efter finanslovdebatten.

Men når det er sagt, skal det da også tilføjes, at det er fuldstændig uforståeligt, hvordan det faktisk, at man nægter statsborgerskab til en person, en bygningshåndværker, der f.eks. bygger plejehjem, skulle skaffe bedre plads til de ældre på plejehjemmene; det er fuldstændig uforståeligt. Der er faktisk ingen sammenhæng – bare noget måske meget forvirret oppe i Fremskridtspartiets hoved.

Så kan hr. Poul Nødgaard ikke huske, hvad han sagde. Det er måske en formildende omstændighed i denne her sammenhæng, men når referatet kommer, så vil hr. Poul Nødgaard læse ordene »leve ordentligt«, og de, der skulle leve ordentligt, var altså dem, der skulle have dansk statsborgerskab, i modsætning til dem, der havde fået arbejdsløshedsunderstøttelse i 6 måneder inden for de sidste 5 år.

Justitsministeren (Bjørn Westh):

De personer, der er optaget på lovforslaget, er optaget efter de gældende retningslinjer. Det drejer sig om personer, der har levet i mange år i Danmark, og som kan tale dansk. Der, hvor der har været tvivlstilfælde, om en person skulle optages eller ikke optages på lovforslaget, har der været samråd med folketingsudvalget og de embedsmænd, der behandler de her sager, og dér har man drøftet det. Der, hvor man i samrådene er blevet enige om, at de skulle med i lovforslaget, er de kommet det, og hvis man ikke er blevet enige om det, så er de ikke kommet det. Det er de retningslinjer, lovforslaget er lavet efter.

De retningslinjer, vi har arbejdet efter, er de retningslinjer, daværende indenrigsminister Thor Pedersen aftalte med udvalget. Det er hverken mere eller mindre det, vi har foretaget os i denne sag. Vi har fulgt de retningslinjer, der i sin tid blev aftalt med daværende indenrigsminister Thor Pedersen fra Venstre.

Venstre vil gerne fremstå som et fordomsfrit parti med rødder i højskole og alt det dér. Men i denne sag ser det ud, som om Venstre er blevet et fordomsfuldt parti, der mere er et handelshøjskoleparti end et højskoleparti. Behandlingen af denne her sag har vist, at højredrejningen er ved

at blive cementeret i Venstre, og makkerskabet med Fremskridtspartiet bliver nu cementeret ved den måde, man optræder på i denne debat.

Det var jeg især ikke i tvivl om, efter at jeg i morges havde læst fru Inge Dahl-Sørensens indlæg i B.T., hvori det utvetydigt to gange bliver slået fast, at Venstre stemmer imod lovforslaget om indfødsret. På vej herover diskuterede vi, om Venstres ledelse virkelig kan holde til, at Venstre foretager en sådan højredrejning. Derfor er jeg glad for at kunne konstatere, at der er opstået tvivl i Venstre, om det nu var den rigtige linje, man var slået ind på. Man undlader nu at stemme i stedet for at stemme imod som annonceret af et af Venstres medlemmer i Indfødsretsudvalget. Jeg tager det som et lyspunkt, at Venstre trods alt er blevet lidt i tvivl om sine meget voldsomme aggressioner over for det her lovforslag. Det skal være mit håb, at vi efter nytår igen kan finde et fornuftigt samarbejde om disse spørgsmål.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges med 92 stemmer (S, KF, SF, RV, EL og CD) mod 8 (FP); 34 (V) stemte hverken for eller imod.

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Tredje behandling af lovforslag nr. L 27: Forslag til lov om ændring af lov om aftaler og andre retshandler på formuerettens område og visse andre love. (Urimelige aftalevilkår i visse forbrugeraftaler m.v.).

Af justitsministeren (Bjørn Westh).

(Fremsat 26/10 94. Første behandling 3/11 94. Betænkning 8/12 94. Anden behandling 13/12 94).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.